

ΕΣΤΙΑ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

Τόμος Πρώτος

Συνδρομὴ ἑτήσια: Ἐν Ἑλλάδι φρ. 10, ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ φρ. 20—Αἱ συνδρομαὶ ἄρχονται ἀπὸ 1 ἰανουαρίου ἐκάστου ἔτους καὶ εἶναι ἑτήσιας.—Πραξίον τῆς Διευθύνσεως: Ὁδὸς Σταδίου, 6.

14 Μαρτίου 1876

ΠΡΟΛΗΨΕΙΣ ΚΑΙ ΠΛΑΝΑΙ ΤΟΥ ΛΑΟΥ

Κατὰ τὸν Ἀλφόνσον Κάρρ, ὑπὸ ***

Ὁ Στέφανος, κατοικῶν εἰς μέρος παράλιον, ἀπέρχεται καθ' ἑκάστην εἰς ἀλιεῖαν ἢ εἰς περίπατον ἐπὶ λέμβου, κωπηλατοῦντος τοῦ λεμβούχου Γεωργίου. Καὶ ὅταν μὲν ὁ ἄνεμος ᾖ καὶ καλὸς, ὁ μὲν Στέφανος κρατεῖ τὸ πηδάλιον καὶ τὸ σχοινίον τῆς ἄκρας τοῦ ἱστίου καὶ διευθύνει τὸν δρόμον τῆς λέμβου, ὁ δὲ Γεώργιος καπνίζει καθήμενος εἰς τὴν πρῶραν, ἐνίοτε δὲ καὶ διηγείται εἰς τὸν κύριόν του διάφορα περιστατικὰ ἐπικινδύνου ἀλιείας. Ὅθεν ἐν τῷ διαστήματι μηνῶν τινῶν διηγήθη ὅλας του τὰς ἱστορίας· ἡμέραν δὲ τινα καθ' ἣν ἀνέσχυραν τὰ δίκτυα πλήρη ἰχθύων εἶπε·

—Δὲν ὑπέθετα ποτὲ ὅτι θὰ πιάσωμεν ἐν τῷ ὕψαριον σήμερον, διότι εἶναι Τρίτη καὶ 13 τοῦ μηνός.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ. Καὶ πιστεύεις, τῶντι, ὅτι τὰ ὕψαρια δὲν δαγκάνουν τὸ δόλωμα ἢ περνοῦν πλησίον τῶν δικτύων χωρὶς νὰ ἐγγίσουν αὐτὰ τὴν Τρίτην καὶ τὴν 13 τοῦ μηνός;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ. Ὅλος ὁ κόσμος ἤξεύρει, κύριε, ὅτι τὴν Τρίτην καὶ τὴν 13 τοῦ μηνός δὲν πρέπει νὰ περιμένῃ ὁ ἄνθρωπος καμμίαν εὐτυχίαν.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ. Λοιπὸν διὰ τὸν λόγον αὐτὸν δὲν θέλεις νὰ δικασθῇ τὴν Τρίτην ἢ διχοφροσῇ τὴν ὁποίαν ἔχεις μὲ τὸν ἐξάδελφόν σου;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ. Μάλιστα, κύριε, οὔτε Τρίτην, οὔτε 13 τοῦ μηνός θέλω.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ. Καὶ νομίζεις λοιπὸν ὅτι ἡ ἡμέρα αὕτη εἶναι ἀπαισία μόνον διὰ σέ;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ. Εἶναι, κύριε, δι' ὅλον τὸν κόσμον· τοῦτο εἶναι πασίγνωστον.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ. Ἄν τὸ πρᾶγμα ἔχη ὡς λέγεις, δὲν ἠμπορεῖτε νὰ χάσετε τὴν δίκην καὶ οἱ δύο σας. Διότι ἂν ἔνεκα τῆς Τρίτης χάσης σὺ, θὰ κερδήσῃ ὁ ἐξάδελφός σου, καὶ τότε ἡ ἡμέρα θὰ ᾖ δι' αὐτὸν αἰσία.

Ὁ Στέφανος ἔδωκεν ἀφορμὴν εἰς τὸν Γεώργιον νὰ ἐμιλήσῃ ἐν ἐκτάσει, φρίττων δὲ καὶ περίλυπος παρετήρησεν ὅτι ὁ ταλαίπωρος κωπηλάτης, καθὼς καὶ τόσαι ἄλλαι χιλιάδες ἀνθρώπων, δὲν εἶχε μάθει οὐδὲν σχεδὸν ἀληθές οὐδὲ ὠφέλιμον, καὶ ὅτι ὀλόκληρον βιβλίον θὰ ἐγράφετο μὲ τὰς ψευδεῖς ἰδέας μὲ τὰς ὁποίας

ἦτο μεστή ἡ κεφαλή του. Ἐπειδὴ δὲ ὁ Γεώργιος ἔχει φύσει νοῦν ὀρθόν, ὁ Στέφανος ἐδοκίμασε νὰ καταστρέψῃ τὰς πλάνας καὶ τὰς προλήψεις αἰτινες δυστυχῶς διακωλύονται κατὰ παράδοσιν μεταξὺ τῶν τάξεων τοῦ λαοῦ, πολ- λάκις μάλιστα καὶ μεταξὺ τῶν τάξεων εἰς τὰς ὁποίας ἐδόθη ἀνωτέρα τις ἀγωγή. Ἀφίερωσε δὲ εἰς τὴν ἀπόπειραν ταύτην ὀλόκληρον θέρος, καθ' ὃ περιήρχοντο εἰς τὴν θάλασσαν. Ἴδου δὲ ἡ περιλήψις τῶν συνδιαλέξεων των.

Σήμερον πρέπει νὰ διδάσκωμεν τὸν λαόν, τὸν προσκαλούμενον νὰ κοινωνῇ, ἕκαστος κατὰ τὸν βαθμὸν τῆς παιδείας καὶ τοῦ φυσικοῦ του νοῦς, εἰς τὴν κυβέρνησιν τοῦ τόπου του. Καὶ καθὼς πρὶν σπαρῇ ἡ γῆ καθαρίζεται ἀπὸ τὰ ζιζάνια τὰ ἀπορροφῶντα τὸν χυμὸν αὐτῆς καὶ ἀποπνίγοντα τὸν καλὸν σπόρον, κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον πρέπει κατ' ἀρχὰς νὰ ἐξαλειφώμεν τὰς ψευδεῖς ἰδέας.

* * *
Ἐρ.—Τώρα ἤξεύρω ὅτι ἡ Τρίτη καὶ ἡ 13 τοῦ μηνός εἶναι ἡμέραι ὁποῖαι καὶ αἱ λοιπαί. Ὑπάρχουν ὅμως πράγματα φέροντα εὐτυχίαν ἢ δυστυχίαν· παραδειγματος χάριν νὰ χυθῇ ἄλας, λάδι ἢ κρασί, νὰ τοποθετηθῶν σταυροειδῶς τὸ χουλιάρι καὶ τὸ πηροῦνι, νὰ τοποθετηθῶν τρία κηρία ἀναμμένα ἐπάνω εἰς τὴν ἰδίαν τράπεζαν, ὅλ' αὐτὰ θεωροῦνται ὀλέθρια.

* * *
Ἄπ.—Ὅλ' αὐτὰ εἶναι παραμύθια, τὰ ὁποῖα οὔτε πρέπει καὶ νὰ ἀναφέρωμεν.

Ἐρ.—Καὶ μήπως δὲν παρετηρήθη ὅτι ἐὰν καθήσουν 13 ἄνθρωποι εἰς τὸ τραπέζι ἀποθνήσκει ὁ εἰς ἐντὸς τοῦ ἔτους;

Ἄπ.—Ὁ ἀριθμὸς 13 εἶναι κακὸς εἰς τὴν τράπεζαν ὅταν δὲν ὑπάρχῃ φαγητὸν παρὰ διὰ δώδεκα μόνον.

Ἐρ.—Ὅταν μία ἀλογόμυια καθίσῃ εἰς τὸ σῶμα τινός, δὲν σημαίνει ὅτι θὰ ἔλθῃ ἐπίσκεψις;

Ἄπ.—Ὅσον σημαίνει ἡ βοή τοῦ αὐτίου, ὅτι τάχα ὀμιλοῦν διὰ σέ, ἢ ὅτι ὀμιλοῦν καλὰ ἂν βοήξῃ τὸ δεξιόν, καὶ κακὰ ἂν βοήξῃ τὸ ἀριστερόν.

Ἐρ.—Καὶ αἱ ἀράχλαι δὲν φέρουν εὐτυχίαν τὸ θράδυ καὶ δυστυχίαν τὸ πρᾶτ;

Ἄπ.—Αἱ ἀράχλαι εἰς μόνην τὴν τύχην τῶν μυῶν ἔχουν ἐπιβρῶν, διότι τὰς συλλαμβάνουν εἰς τὰ δίκτυά των.

Ἐρ.-Πλὴν δὲν φέρει εὐτυχίαν ἢ ἐλεημοσύνη;

Ἀπ.-Ναί, φέρει. Οἱ πλούσιοι ἔλαβον παρὰ τῆς Θείας Προνοίας, ἐκτὸς τῶν μεριδίων αὐτῶν, καὶ τὸ μερίδιον τῶν πτωχῶν, ἐπιφορτισθέντες νὰ τὸ διανεύουν εἰς αὐτούς. Μέγας τις ῥήτωρ εἶπεν εἰς τοὺς πλουσίους· «Νὰ ἐνθυμηθεὶ πάντοτε ὅτι ἀπὸ ὅλα σας τὰ πλοῦτη δὲν θὰ πάρετε μαζὶ σας εἰς τὸν ἄλλον κόσμον παρὰ ὅ,τι ἐδώκατε εἰς τοῦτον.» Καὶ ἄλλος δὲ τις εἶπεν· «Ὁ ἐλεῶν πτωχὸν δανεῖζει Θεῶ.»

Ἐρ.-Ἡμπορεῖ τις νὰ κόψῃ χωρὶς κίνδυνον τὰ μαλλία του εἰς τὴν χάσιν τῆς σελήνης;

Ἀπ.-Πρέπει νὰ κόπτωμεν τὰ μαλλία μας ὁσάκις μακρύνουν.

Ἐρ.-Δὲν ἔχει λοιπὸν καμμίαν ἐπιβρόην ἢ χάσις καὶ ἡ γέμωσις τῆς σελήνης εἰς τὰς ἀσθενείας καὶ εἰς τὴν τύχην τῶν ἀνθρώπων;

Ἀπ.-Ἡ χάσις καὶ ἡ γέμωσις τῆς σελήνης δὲν ἐνδιαφέρει τοὺς ἀνθρώπους.

Ἐρ.-Οἱ κομῆται δὲν προμηνύουν μεγάλα συμβάντα;

Ἀπ.-Οἱ κομῆται δὲν προμηνύουν τίποτε, οὔτε αὐτὸ τὸ ζῶδιον ὑπὸ τὸ ὁποῖον ἐγεννήθημεν.

Ἐρ.-Ἡ δὲν πρέπει νὰ ἀνησυχῶμεν ὁσάκις ὄνειρευόμεθα ὅτι ἐχάσαμεν ἓνα ὀδόντα, ἢ νὰ χαίρωμεν ὅταν ἰδῶμεν κἀνὲν ἄλλο ὄνειρον ἐκ τῶν λεγομένων καλῶν;

Ἀπ.-Τὰ κακὰ ὄνειρα εἶναι ἀποτέλεσμα παραχῆς, τὴν ὁποίαν φέρει εἰς τὴν κεφαλὴν ἢ κακὴ κατάστασις τοῦ στομάγου. Τὰ ὄνειρα τελειώνουν ὅταν ἐξυπνήσῃς καὶ δὲν ἔχουν τὴν ἐλαχίστην ἐπιβρόην μετὰ τὸν ὕπνον.

Ἐρ.-Δὲν ὑπάρχουν πράγματα, ὡς φυλακτὰ καὶ ἄλλα τοιαῦτα, τὰ ὁποῖα σὲ κάμνουν νὰ κερδαίνῃς εἰς τὸ παιγνίδι;

Ἀπ.-Δὲν ὑπάρχουν ποτέ. Ἰδοὺ δὲ τί εἶναι τὸ παιγνίδι. Ὑπόθεσις ὅτι ὁ Πέτρος καὶ ὁ Ἰωάννης, συνάξαντες ὅσα ἐκέρδησαν τὴν ἑβδομάδα, δεκατέσσαρας δραχμὰς λόγου χάριν, παίζουν εἰς τὰ χαρτὰ τὸ ἡμισυ αὐτῶν καὶ ὁ μὲν Ἰωάννης κερδαίνει ἑπτὰ δραχμὰς, εἰς δὲ τὸν Πέτρον μένουσιν τὰ μισὰ ὁ Ἰωάννης μὲ τὸ κέρδος του ἀγοράζει ἀνωφελῆ πράγματα, π. χ. γλυκύσματα καὶ τὰ τοιαῦτα, τῶν ὁποίων δὲν ἔχει ἀνάγκην, ὁ δὲ Πέτρος στερεῖ καὶ τὸν ἑαυτὸν του καὶ τὴν οἰογένειάν του πραγμάτων ἀναγκαίων, ἴσως μάλιστα καὶ ἄρτου.

Ὑπόθεσις πρὸς τούτοις, ὅτι τὴν ἀκόλουθον ἑβδομάδα παίζουν ἐκ νέου καὶ ὅτι τὴν φορὰν ταύτην ἡ τύχη ἐβόηθησε τὸν Πέτρον κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ὁ μὲν κερδήσας ἠύξησεν ἀνωφελῶς τὴν περιουσίαν του, ἐνῶ ὁ Ἰωάννης ὠλιγόστευσε τὴν ἐδικήν του.

Ὅθεν ἔχασαν καὶ οἱ δύο. Ἐκαστος αὐτῶν ἐκέρδησε μίαν φορὰν πράγματα ἀνωφελῆ καὶ μίαν ἄλλην φορὰν ἔχασε πράγματα ἀναγκαῖα.

Ἄλλως τε δὲν νομίζεις τρελλοὺς ἢ κακοὺς δύο φίλους, συνερχομένους μίαν Κυριακὴν διὰ νὰ κάμουν δικήν, τῆς ὁποίας τὰ ἐξόδα θὰ πληρωσῇ ὁ εἰς αὐτῶν;

Τοῦτο συμβαίνει καὶ εἰς τοὺς δύο φίλους οἱ ὁποῖοι συνέρχονται διὰ νὰ παίξωσι χρήματα.

Ἐπιταὶ συνέγεια.

ΠΩΣ ΤΡΕΦΟΜΕΘΑ

Συνίτια· ἰδί σελ. 146.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΕΝΔΕΚΑΤΗ

Ὁ χυλός.

Καθὼς εἶδομεν τὴν παρελθοῦσαν ἑβδομάδα, τὸ μέρος ἐκεῖνο τοῦ χυμοῦ, τὸ ὁποῖον χρησιμεύει εἰς τὸ αἷμα, ὀνομάζεται χυλός.

Πρόκειται δὲ ἤδη νὰ εὑρεθῇ μέσον, διὰ τοῦ ὁποίου νὰ ἐξέλθῃ ὁ χυμὸς οὗτος ἀπὸ τὸν ἐντερικὸν σωλῆνα. Πρὸς τοῦτο ἄπειροι σαρῶται, ἐξ ἐκείνων περὶ τῶν ὁποίων ὠμιλήσαμεν ἤδη, ὑπάρχουσι παρατεταγμένοι καθ' ὅλον τὸ μῆκος τοῦ λεπτοῦ ἐντέρου καὶ ἰδίως περὶ τοῦ δωδεκαδακτύλου· οἱ σαρῶται δὲ οὔτοι εἶνε μικροὶ σωλῆνες, οἵτινες διατρυπῶσι κατὰ πᾶσαν διεύθυνσιν τὸν χιτῶνα τοῦ ἐντέρου, καὶ βυζαίνουσι ἀδιακόπως τὸν χυλὸν, ἐνῶ αὐτὸς σχηματίζεται. Οἱ σωλῆνες αὐτοὶ ὀνομάζονται *χυλοφόρα ἀγγεῖα*, εἰσδύουσι δὲ εἰς ὅλας τὰς πτυχὰς τοῦ ἐντέρου, καὶ τόσον καλὰ ἀπορροφῶσι καὶ τὴν ἐλαχίστην σταγόνα τοῦ χρησίου χυλοῦ, ὥστε πρὶν ἢ φθάσῃ οὗτος ἐνώπιον τῆς θύρας τοῦ παχέος ἐντέρου, τὸ λεπτόν ἐντερον εἶνε ἐντελῶς σαρωμένον, καὶ δὲν ὑπάρχει πλέον εἰς τὰ ἄκρα του εἰμὴ τὸ ἄχρηστον καὶ περισσεῦον. Διὰ τὸ ἄχρηστον αὐτὸ ἀνοίγει ἡ θύρα τοῦ παχέος ἐντέρου καὶ τὰ σκουπίδια τοῦ σώματός μας ἀναχωροῦσι καὶ δὲν ἐπιστρέφουσι πλέον.

— Τί γίνονται ὅμως; θὰ μ' ἐρωτήσῃς βέβαια.

Αὐτὰ πλέον, κυρία μου, δὲν ἔχουσιν ἱστορίαν, καθὼς δὲν ἔχουσιν ἱστορίαν εἰς αὐτὸν τὸν κόσμον οἱ ἄχρηστοι καὶ οἱ ὀκνηροὶ, οἵτινες οὐδὲν παράγουσι καὶ εἰς οὐδὲν χρησιμεύουσι.

Ἀφίνομεν λοιπὸν καὶ ἡμεῖς τὰ ἄχρηστα σκουπίδια τοῦ σώματός μας, καὶ ἐπιστρέφομεν εἰς τὸν χρήσιμον χυλὸν, ὅστις ζεῖνε πλέον κατάλληλος εἰς διατήρησιν τῆς ζωῆς μας, καὶ μέλλει ἐντὸς ὀλίγου νὰ μεταβληθῇ εἰς αἷμα, εἰς τὸ αἷμα δηλ. ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον τρέφει τὰ μέλη μας, κάμνει τὴν καρδίαν μας νὰ κτυπᾷ καὶ τὸν ἐγκέφαλόν μας νὰ ἐνεργῇ.

Ἀνάγκη ἐν πρώτοις νὰ μάθῃς, ὅτι ὁ χυλὸς ἐξερχόμενος τοῦ ἐντέρου εἶνε ὅμοιος περίπου μὲ γάλα. Εἶνε δηλ. λευκὴ τις ἀναλυτὴ καὶ κάπως παχεῖα οὐσία, καὶ ἂν τὴν παρατηρήσῃς τις ἐκ τοῦ πλησίον, ὁμοιάζει μᾶλλον μὲ τὸν